

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Škola: Základní škola Jeseník, příspěvková organizace

Školní rok: 2018/2019

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

V OBLASTI PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

1. Úvod	3
2. Kompetence metodika prevence, výchovného poradce a třídního učitele	4
3. Charakteristika a specifika školy	5
4. Současná situace ve škole	6
5. Cíle MPP.....	6
6. Způsob realizace MPP	7
7. Plán akcí na školní rok 2018/2019	8
8. Konkrétní členění akcí pro 1. a 2. stupeň	11
9. Organizace volnočasových aktivit	16
10. Evaluační nástroje MPP	16
11. Odkazy na poradenské internetové stránky a poradny	16
12. Krizové plány	18
13. Mapy kontaktů	24
14. Dokumenty a legislativa	25

1. Úvod

V současnosti a v blízké minulosti společnost řeší rizikové chování u žáků celoplošně. Problematiku rizikového chování řeší i minimální preventivní program naší školy. Stejně jako společnost i náš program řeší především užívání návykových látek, záškoláctví, šikanu, vandalismus, kriminalitu, rasismus a xenofobii, poruchy příjmu potravy a problémy klimatu třídy.

Naše škola realizuje tento program komplexně a dlouhodobě svépomocí a také za pomoci různých subjektů. Cílem našeho minimálního programu je působit na každého žáka a formovat jeho osobnost tak, aby byl schopen se v dané problematice orientovat. Snažíme se, aby si každý žák vážil svého zdraví, uměl správně naložit se svým volným časem a díky zdravé sebedůvěře zvládal nástrahy a krizové situace v každodenním životě.

Minimální preventivní program je tvořen jako komplexní systém aktivit, které slouží pro včasnou prevenci rizikového chování. Jedná se o konkrétní dokument školy, který je součástí ŠVP a jeho cílem je vytvořit pozitivní klima tříd a zároveň celé školy. Dále má u žáků vzbudit větší zájem o školu.

Na tvorbě minimálního preventivního programu se podílí širší tým, v čele s metodikem prevence pro 1. stupeň a 2. stupeň. Na jeho tvorbě se také podílí výchovní poradci pro 1. a 2. stupeň, vedení školy, učitelé, speciální pedagog, psycholog, vychovatelé ŠD a ŠK i asistentky pedagoga.

Velkou výhodou při realizaci i tvorbě MPP je vzájemná spolupráce dvou metodiků prevence (od 2. pololetí). Vzájemně se mohou doplňovat a obohacovat o objektivní nezávislý pohled při řešení problémů.

K evaluaci MPP jsou využívány různé metody a nástroje, od pozorování až po sociometrii. Jsou uvedeny jako součást MPP.

2. Kompetence metodika prevence

- Připravuje, realizuje a koordinuje preventivní aktivity
- Ve spolupráci s třídními učiteli řeší a posiluje pozitivní klima tříd
- Spolupracuje s vedením školy, výchovnými poradci, speciálním pedagogem, psychologem, okresním a krajským metodikem prevence
- Seznamuje kolektiv pedagogů s MPP a nabízí spolupráci v rámci některých projektů
- Informuje ostatní pedagogy o realizaci MPP, seznamuje s krizovými plány řešení rizikových projevů chování
- Ve spolupráci s pedagogy zachycuje a řeší signály rozvoje rizikového chování
- Informuje zákonné zástupce prostřednictvím stránek školy a nástěnek o MPP a rizikových projevech chování na škole
- Ve spolupráci s pedagogy a odborníky vede žáky ke zdravému životnímu stylu
- Ve spolupráci s pedagogy a odborníky vede žáky ke správnému chování a jednání při mimořádných událostech
- Připravuje a využívá schránky důvěry

Kompetence výchovného poradce

- Provádí prevenci školní neúspěšnosti, kariérové poradenství, integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu při volbě vzdělávací cesty a následnému profesnímu uplatnění
- Poskytuje odbornou podporu při realizaci podpůrných opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (učení i chování), včetně žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- Průběžně a dlouhodobě pečuje o neprospívající žáky a vytváří předpoklady pro jejich úspěšné vzdělávání
- Poskytuje metodickou podporu pedagogům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických poznatků a dovedností do vzdělávací činnosti školy
- Spolupracuje se školními metodiky prevence při řešení výskytu sociálně nežádoucího chování a při tvorbě a realizaci Minimálního preventivního programu

Kompetence třídního učitele /ve vztahu k primární prevenci/

- Spolupracuje se školním metodikem prevence na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Minimálního preventivního programu a na primární pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- Motivuje žáky k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry)
- Podporuje rozvoj sociálních interakcí mezi žáky a pozitivní klima třídy
- Zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků třídy
- Získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí

3. Charakteristika a specifika školy

Název školy: Základní škola Jeseník, příspěvková organizace

Adresa: Nábřežní 28/413, 790 01 Jeseník

Odloučená pracoviště: Průchodní 154, 790 01 Jeseník,
Boženy Němcové 1256, 790 01 Jeseník

Škola vznikla 1. 7. 2006 sloučením tří základních škol. Výuka je realizována na třech odloučených pracovištích. Na Průchodní a B. Němcové se nacházejí třídy 1. stupně. Na Nábřežní se nachází celý 2. stupeň, jehož součástí jsou i třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy SPORT+.

Kontakty

Webové stránka školy: <http://www.zsjesenik.cz>

Vedení školy:

Ředitel školy: Mgr. Dominik Liberda – 584 401 200

Zástupce ředitele, zástupce statutárního orgánu: Mgr. Magdalena Bendová – 584 401 200

Zástupce ŘŠ pro 1. stupeň: Mgr. Radka Burešová – 584 401 245

Vedoucí školního poradenského zařízení:

Mgr. Magdalena Bendová – 584 401 200

Výchovný poradce:

Mgr. Magdalena Bendová – 584 401 200

Mgr. Libuše Janečková – 584 401 200

RNDr. Miloslava Holubová – 584 401 200

PaedDr. Zdeňka Mrozková

Metodik prevence:

1. stupeň

Mgr. Jana Kozlová – 584 401 245 (od 2. pololetí)

2. stupeň

Mgr. Romana Grosiřová – 584 401 200

Název zřizovatele:

Město Jeseník, Masarykovo náměstí 157, 790 01 Jeseník

	Počet tříd	Počet žáků	Počet ped. pracovníků
ZŠ – 1. stupeň (Průchodní)	10	236	22
ZŠ – 1. stupeň (B. Němcové)	9	203	19
ZŠ – 2. stupeň (Nábřežní)	10	239	24
CELKEM (všechna pracoviště)	29	678	65

Škola disponuje čtyřmi tělocvičnami, třemi venkovními sportovní areály, čtyřmi počítačovými učebny. V areálu na Průchodní ulici vyvíjí svou činnost školské zařízení - Středisko volného času DUHA Jeseník.

Z důvodu větší nabídky volnočasových aktivit, které jsou významné pro primární prevenci, poskytuje Základní škola Jeseník, příspěvková organizace ostatním organizacím, nabízejícím sportovní aktivity pro žáky věkové kategorie základní školy, úlevu z nájmu za využívání tělocvičen.

Na škole působí školní družina na 1. stupni a školní klub na 2. stupni.

4. Současná situace na škole

Primární prevence probíhá v rámci výuky na základě metodických pokynů MŠMT a v souladu s ŠVP vycházejícím z RVP ZV, v rámci školní družiny i školního klubu a prostřednictvím volnočasových aktivit.

Mezi problémy naší Základní školy Jeseník, příspěvkové organizace patří častá absence některých žáků, kterou rodiče omlouvají, problémy v rámci určitých třídních kolektivů, drobný vandalismus.

V předchozích letech jsme se také setkali s tímto rizikovým chováním: šikana a kyberšikana, poruchy příjmu potravy, závislostní chování, sebepoškozování. Všechny problémy byly okamžitě řešeny třídním učitelem, případně metodikem prevence nebo výchovným poradcem. Vždy byly projednány se zákonnými zástupci žáků. V některých případech byly problémy řešeny s odborníky (PPP, SPC, Policie ČR, OSPOD).

5. Cíle MPP

- Pro školní rok 2018/2019 jsme vybrali jako hlavní cíl nabídnout žákům i učitelům atraktivní a prožitkovou formu seznámení s hlavními projevy rizikového chování a ukázat našim žákům, kladné životní hodnoty. K naplnění cíle jsme vyžili nabídku neziskové organizace KAM, **jež** organizuje vzdělávací program Exit tour, ve kterém se prolínají workshopy a semináře, koncerty a lekce anglického jazyka. Dále se stále zaměřujeme na posilování pozitivního klimatu kolektivu v jednotlivých třídách, ale i v rámci propojení a utužení vztahů napříč všemi odloučenými pracovišti. Dále navazujeme na téma z předcházejícího školního roku a tím je zdravý životní styl.
- Vytváření pozitivního sociálního klimatu
- Zvyšování sociální kompetence
- Ovlivňování chování žáků ve smyslu podpory zdravého životního stylu
- Výchova k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních, prevence úrazů a příprava na chování při mimořádných událostech
- Zvyšování odolnosti žáků vůči rizikovému chování
- Posilování komunikačních dovedností, které zvyšují schopnost řešit problémy, stres a neúspěchy

6. Způsob realizace MPP

- Seznámení pedagogického sboru školy s MPP v úvodním týdnu školního roku
- Rozdělení kompetencí a úloh při realizaci MPP mezi pedagogický sbor
- Začlenění úspěšných akcí z předcházejících let a přidávání nových ve spolupráci 1. a 2. stupně
- Průběžné informování pedagogického sboru o realizaci MPP a sdílení výsledků řešení krizových situací a rizikového chování

- Provedení evaluace MPP na konci školního roku, zařazení evaluace do výroční zprávy školy
- Celý program je realizován ve spolupráci s metodiky prevence, výchovnými poradci, vedením školy, vedoucími metodického sdružení 1. st., předsedy předmětových komisí., učiteli, speciálním pedagogem a psychologem, vychovateli ŠD a ŠK a asistentkami pedagoga

7. Plán akcí na školní rok 2018/2019

A. Tematické bloky začleněné do tematických celků vyučovacích předmětů

Pro 1. stupeň – Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Tělesná výchova, Informatika, Český jazyk, Etická výchova

Pro 2. stupeň – Člověk a zdraví, Občanská výchova, Tělesná výchova, Přírodopis, Zeměpis, Informatika, Český jazyk, Sportovní příprava, volitelné předměty

- Posilování pozitivního klimatu třídy a mezilidských vztahů
  - hry na posílení třídního kolektivu, vztahů ve třídě
  - spolupráce se SVČ Duha
- Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu (průběžně ve vybraných vyučovacích hodinách během školního roku)
- Výchova ke zdraví
- Zdravý životní styl, primární prevence zneužívání návykových látek
- Primární prevence šikany a kyberšikany
- Prevence vzniku poruch příjmu potravy
- Ekologie

B. Jednotlivé aktivity v průběhu školního roku

- Posilování pozitivních mezilidských vztahů
  - spolupráce s Domovem pro seniory (chování k seniorům)
  - adaptační kurz (6. ročník)
  - bruslařský kurz (6. ročník)
  - lyžařský kurz (5. a 7. ročník)
  - cykloturistický kurz (8. ročník)
  - vodácký kurz (9. ročník)

- Zimní radovánky pro 1. stupeň
- Vánoční jarmark
- Doškolná
- Pravidelné setkávání 1. a 2. stupně ve vybraných vyučovacích předmětech či školních projektech
- Posilování pozitivního klimatu třídy
- Projekt Kloboukový den (1. ročník)
- Projekt Slet pohádkových postav (1.- 3. ročník)
- Projekt Vánoční radovánky (1.- 5. ročník)
- Projekt Cirkusová škola (2. ročník)
- Projekt Vánoční jarmark (6. - 9. ročník)
- Beseda s preventistou Policie ČR (2. ročník)
- Výstava Policie ČR „Problematika dopravy“ (4. ročník)
- Výchova ke zdraví a zdravý životní styl
- Beseda se zubním lékařem „Zdravé zoubky“ (1. ročník)
- „Zdravá pětka“ (program seznamuje žáky se zásadami zdravého stravování, zásadami hygieny)
- Beseda – Poradna Zdraví „Dospívání – dívky“ (5. ročník)
- Beseda – Poradna Zdraví „Dospívání – chlapci“ (5. ročník)
- Beseda KAM „Prevence rakoviny děložního čípku“ (9. ročník)
- Projekt Den zdraví (1. - 5. ročník)
- Projekt Bezpečně po chodníku (1. – 3. ročník)
- Projekt Bezpečně na kole (4. ročník)
- Primární prevence šikany a kyberšikany
- Vzdělávací akce pro žáky a rodiče zaměřená na prevenci v oblasti rizikové komunikace pomocí internetu a mobilních telefonů, otázky kyberšikany a kybergroomingu
- Ekologie
- Projekt Den Země (1.- 9. ročník)
- Primární prevence zneužívání návykových látek
- Beseda – KAM „Prevence kouření“ (6. ročník)
- Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu
- Předsudky (7. ročník)

Workshopy a semináře v rámci Exit tour

- Bolest jménem šikana
- Sex, AIDS a vztahy
- Život v závislosti
- Poruchy příjmu potravy

- Skryté nebezpečí internetu
- Sekty a světová náboženství

Besedy pro rodiče

- Poruchy příjmu potravy, Přemysl Šeděnka, 15. 11. 2018, sál Průchodní
- Všímavost, uvědomování, pozornost a jejich význam, Mgr. Martin Kupka, Ph.D, 11. 10. 2018, sál Průchodní

8. Konkrétní členění pro 1. a 2. stupeň

1. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠVP	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 1. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ	Bezpečně po chodníku		
ŘÍJEN		Zdravá pětka	
LISTOPAD	Halloween	Policista jako povolání	
PROSINEC			
LEDEN			
ÚNOR			
BŘEZEN	Den zdraví		
DUBEN			
KVĚTEN	Kloboukový den		
ČERVEN	Doškolná		

2. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠVP	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 1. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ	Bezpečně po chodníku		
ŘÍJEN		Zdravá pětka	
LISTOPAD	Halloween	Policista jako povolání	
PROSINEC	Vánoční radovánky		
LEDEN			
ÚNOR	Cirkusová škola		
BŘEZEN	Den zdraví		
DUBEN	Slet pohádkových postav		
KVĚTEN			
ČERVEN	Doškolná		

3. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠVP	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 1. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ	Bezpečně po chodníku		
ŘÍJEN	Já a moje město	Zdravá pětka	
LISTOPAD	Halloween		
PROSINEC	Vánoční radovánky		
LEDEN			
ÚNOR	Slet pohádkových postav	Online Karkulka	
BŘEZEN	Den zdraví		
DUBEN			
KVĚTEN			
ČERVEN	Doškolná		

4. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠVP	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 1. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ			
ŘÍJEN	Den zdraví	Zdravá pětka	
LISTOPAD	Halloween		
PROSINEC	Vánoční radovánky		
LEDEN			
ÚNOR		Problematika dopravy	
BŘEZEN			
DUBEN	Den Země	Bezpečně na kole	
KVĚTEN	Bezpečně na kole		
ČERVEN	Doškolná		

5. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠVP	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 1. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ			
ŘÍJEN		Zdravá pětka	
LISTOPAD	Halloween	Poruchy příjmu potravy 16. 11. PR, 19. 11. BN	
PROSINEC	Vánoční radovánky		
LEDEN			
ÚNOR		Online Karkulka	
BŘEZEN	Den zdraví		
DUBEN	Den Země		
KVĚTEN	Já a moje město	Dospívání	
ČERVEN	Doškolná		

Program Zdravá pětka bude probíhat v týdnu od 8. 10. 2018 – 12. 10. 2018 na pracovišti Boženy Němcové a v týdnu od 15. 10. 2018 – 22. 10. 2018 na pracovišti Průchodní.

V rámci spolupráce s Českou spořitelnou jsou pro školní rok 2018/2019 do projektu Abeceda peněz přihlášeny třídy IV.C pod vedením třídní učitelky Mgr. Šárky Bernátíkové a V.D pod vedením Mgr. Hany Pecinové. Celý projekt je pod záštitou České spořitelny bude probíhat od začátku školního roku. Závěrečný jarmark bude uskutečněn v polovině května. Žákům má projekt ukázat, jak hospodařit s penězi, rozvíjet finanční gramotnost a vyvarovat se rizikovému faktoru zadlužení.

6. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠKOLY	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 2. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ	Adaptační kurz	Bezpečnost bez hranic	
ŘÍJEN			
LISTOPAD	Halloween		
PROSINEC	Vánoční jarmark Bruslařský kurz		
LEDEN			
ÚNOR			
BŘEZEN	Ruský den	Prevence kouření (26. 3.)	
DUBEN	Den Země		
KVĚTEN			
ČERVEN	Doškolná, Sport nás spojuje	Vzdělávání žáků v dopravní výchově BESIP	

7. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠVP	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 2. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ		Bezpečnost bez hranic	
ŘÍJEN		Exit tour (17.10.)	
LISTOPAD	Halloween		
PROSINEC	Vánoční jarmark		
LEDEN	Lyžařský kurz		
ÚNOR			
BŘEZEN	Ruský den		
DUBEN	Den Země		
KVĚTEN			
ČERVEN	Doškolná, Sport nás spojuje		

8. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠVP	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 2. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ	Cykloturistický kurz		
ŘÍJEN		Exit tour (17. 10.)	
LISTOPAD	Halloween		
PROSINEC	Vánoční zpívání		
LEDEN			
ÚNOR			
BŘEZEN	Ruský den		
DUBEN	Den Země Trestní odpovědnost		
KVĚTEN			
ČERVEN	Doškolná, Sport nás spojuje	Právo pro každý den	

9. ROČNÍK

	PROJEKTY V RÁMCI ŠVP	PROJEKTY PRO PREVENCI NA 2. STUPNI	HODNOCENÍ
ZÁŘÍ			
ŘÍJEN		Exit tour (17.10.)	
LISTOPAD	Halloween		
PROSINEC	Vánoční jarmark		
LEDEN	Lyžařský kurz		
ÚNOR			
BŘEZEN	Ruský den	Prevence rakoviny děložního čípku (27.3.)	
DUBEN	Den Země		
KVĚTEN			
ČERVEN	Doškolná, Sport nás spojuje	Právo pro každý den	

9. Organizace volnočasových aktivit

Volnočasové aktivity žáků jsou důležité pro zdravé klima třídy a celé školy. Je důležité, aby škola mimo výuky žila volnočasovými aktivitami. Proto je důležité dát žákům širokou nabídku volnočasových aktivit. Z tohoto důvodu velmi úzce spolupracujeme se SVČD, která sídlí ve společném areálu na ul. Průchodní. Pro mimoškolní aktivity je důležitá spolupráce školy s rodinou. Tato spolupráce je základním předpokladem pro prevenci rizikového chování žáka. Základní škola – 1. stupeň zprostředkovává na svých pracovištích volnočasové aktivity, do kterých je možno žáky přihlásit. Vše je konáno v rámci školní družiny. Základní škola také úzce spolupracuje s volnočasovým střediskem DUHA, které nabízí rovněž mnoho kroužků, jež jsou k nalezení na webových stránkách SVC Duha. Škola je již třetím rokem zapojena v projektu Škola pro všechny. Hlavním cílem projektu je usnadnit přechod žáků mezi jednotlivými stupni vzdělávání. V rámci projektu funguje celkem 13 doučovacích skupin, 6 kroužků a program tutorství.

10. Evaluační nástroje MPP

K evaluaci MPP jsou dle potřeby využívány tyto nástroje:

- Standardizované pozorování (standarty domluvené na pedagogických radách dle potřeby)
- Dotazníková šetření
- Rozhovory s účastníky různých akcí
- Slohové práce na témata, která jsou součástí preventivního programu
- Dotazníky ke stažení (www.adiktologie.cz)
- Sociometrická šetření na portálu www.proskoly.cz

11. Odkazy na poradenské internetové stránky a poradny

Prevence drogových závislostí:

Darmoděj o.s., Jeseník (www.darmodej.cz, tel. 731 840 189, 774 706 863)

www.odrogach.cz

www.pobavmeseoalkoholu.cz

www.kurakovaplice.cz

www.exsmokers.eu4

Prevence šikany a kyberšikany:

www.minimalizacesikany.cz

www.e-bezpeci.cz

www.seznamsebezpecne.cz

Prevence poruch příjmu potravy:

www.idealni.cz

Školská poradenská zařízení:

Adresa:

PPP OK, pracoviště Jeseník, Dukelská 1240, 790 01 Jeseník

Www: www.ppp-jesenik.cz

E-mail: pppor@jes.cz

Telefon: 584 411 829, 724 131 963

Pracovní doba: Po – Pá 7.00-14.30 hod.

Oblastní metodik prevence: Mgr. Martin Kupka, e-mail: prevence.jesenik@seznam.cz)

Další:

Linka bezpečí (www.linkabezpeci.cz, tel. 116 111)

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje (www.ppp-olomouc.cz)

P-centrum Olomouc (www.p-centrum.cz)

Kontaktní centrum Olomouc (www.podaneruce.cz)

Poradna pro ženy a dívky Olomouc (www.olomouc.poradnaprozeny.net)

12. Krizové plány

- A. Krizový plán při řešení šikany a kyberšikany
- B. Krizový plán při konzumaci i distribuci návykové látky ve škole
- C. Krizový plán při krádeži a vandalismu
- D. Krizový plán při agresivním chování žáka
- E. Krizový plán při řešení hazardního hráčství
- F. Krizový plán při řešení žáků s poruchou autistického spektra (PAS)
- G. Krizový plán při řešení poruch příjmu potravy a sebepoškozování
- H. Krizový plán při záškoláctví

A. KRIZOVÝ PLÁN ŘEŠENÍ ŠIKANY A KYBERŠIKANY

Pedagogický pracovník musí šikanování mezi žáky předcházet, všechny projevy co nejrychleji řešit a oběti poskytnout okamžitou pomoc.

1. Krizový plán řešení šikany má eliminovat nebo minimalizovat škody v případě, že ve škole dojde k případu šikanování.
2. V případech prokázaných projevů šikany nebo podezření na šikanu zahájí pedagogický pracovník okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a vše oznámí řediteli školy.
3. Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, ředitel zahájí odborné vyšetření záležitosti. Je kladen důraz na taktní jednání s rodiči a zachování důvěrnosti informací.
4. Ředitel školy rozhodne, zda škola zvládne řešit problém vlastními silami nebo potřebuje pomoc specializovaných institucí a Policie ČR. Zajistí informování rodičů a kmenové školy.
5. Postup vyšetřování počátečních stádií šikany – dodržujeme posloupnost kroků: odhad závažnosti situace a rozpoznání, zda nejde o neobvyklou formu šikanování, vyvarovat se bagatelizace problému, **neřešit problém před třídou**

a) musíme nalézt odpovědi na tyto otázky: Kdo je obětí, Kolik jich je? Kdo je agresorem? Kolik jich je? Kdo je iniciátor? Kdo je aktivní účastník? Co, kdy, kde a jak dělali agresori obětem? K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo? Jak dlouho šikanování trvá? Výpovědi k jednotlivým otázkám je **nutné zapsat** a uspořádat do důkazního materiálu.

- b) rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi
- c) dávat pozor na typické chování oběti – vše popírá, útočníky označuje za kamarády, má strach z pomsty apod.
- d) nalezení vhodných svědků, *neprozradit zdroj informací*
- e) individuální, podle potřeby i konfrontační rozhovory se svědky, *nikdy však konfrontace obětí s agresory nebo společné vyšetřování svědků a agresorů*
- f) informování rodičů (podle situace i dříve)
- g) ochrana oběti (podle situace i dříve)
- h) rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi – dobře se připravit, mít dostatek důkazů, okamžitě zastavit jejich agresi
- i) svolání výchovné komise
- j) spolupráce se zákonnými zástupci obětí i agresorů
- k) následná práce s kolektivem třídy

6. Postup vyšetřování pokročilé šikany:

- a) bezprostřední záchrana oběti
- b) domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- c) zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- d) pokračující pomoc a podpora oběti
- e) nahlášení Policii ČR (ředitel školy)
- f) vlastní vyšetřování

Kyberšikana a postup při řešení

- 1) Třídní učitel zajistí ochranu oběti – kontaktuje operátora mobilní sítě nebo zřizovatele www stránek, profilu.
- 2) Zajistit dostupné důkazy s podporou IT kolegy – ICT koordinátora.
- 3) Důkladně vyšetřit a žádat odbornou pomoc externího pracovníka, kontaktovat a spolupracovat s webovým prostředím, kde ke kyberšikaně došlo.
- 4) Opatření vyplývá ze závažnosti prohřešku a důsledkům, které agresor způsobil.

5) Informovat a poučit zákonné zástupce – oběti a kyberagresora; postupy a zásady jsou stejné jako u šikany, informovat zákonné zástupce koho mohou kontaktovat (policie, OSPOD, PPP, právní zástupce, ...).

6) Žádat konečný verdikt a informace – konečné stanovisko všech zainteresovaných institucí a dalších subjektů.

7) Postih podle školního řádu

8) Doporučit oběti/ zákonným zástupcům ukončit komunikaci - neodpovídat, blokovat útočníka, mluvit o tom se jim děje, poradit se s někým blízkým, vyhledat pomoc, oznámit útok, ukládat důkazy, žádat konečný verdikt zainteresovaných institucí, pedagoga, který situaci řešil, popř. metodika prevence.

9) Pokud má pedagog jistotu, že byl spáchán trestný čin, oznámí tuto skutečnost Policii ČR, v případě podezření má povinnost nahlásit tuto skutečnost OSPOD.

Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR:

- Pedagogicko-psychologická poradna Jeseník

Mgr. Martin Kupka, Ph.D., prevence.jesenik@seznam.cz, tel.: 584 411 829

- Policie ČR – Ing. Tereza Neubauerová (odd. tisku a prevence, tel. +420 602 257 459)

- www.ebezpeci.cz

B. KRIZOVÝ PLÁN PŘI KONZUMACI A DISTRIBUCI NÁVYKOVÝCH LÁTEK

1. V případě, že je žák přistižen při konzumaci nebo distribuci návykové látky ve škole nebo na akcích pořádaných školou, je nutné, aby pedagog v součinnosti s metodikem prevence nebo vedoucím pracovníkem zabránil další konzumaci a žákovi návykovou látku odebral.

2. Příslušný pedagog sepíše o události stručný zápis, jehož součástí bude také vyjádření žáka. Tento záznam si založí metodik prevence a vyrozumí vedení školy.

3. Událost oznámí zákonnému zástupci žáka. V případě, že není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD.

4. Po projednání pedagogickou radou bude žákovi uloženo výchovné opatření.

5. V případě, že je ohroženo zdraví žáka, který je pod vlivem návykové látky, zajistí škola lékařskou pomoc.

6. Událost ohlásí na Policii ČR.

C. KRIZOVÝ PLÁN PŘI KRÁDEŽI A VANDALISMU

1. Pedagog v součinnosti metodika prevence nebo vedoucího pracovníka zjistí příčiny krádeže či poškození majetku školy.
2. Je nutné vše důsledně prošetřit metodikem prevence a zjistit důležité skutečnosti (kdo, kdy, kde, jak, proč, čím).
3. Příslušný pedagog v součinnosti s metodikem prevence sepiše záznam o krádeži nebo poškozeném majetku. Náhrada bude důsledně vymáhána po zákonném zástupci toho, kdo krádež nebo poškození majetku způsobil.
4. Příslušný pedagog neprodleně událost oznámí zákonnému zástupci žáka. V případě, že není zákonný zástupce dostupný, rozumí škola OSPOD.
5. U škod, které se dají nahradit tak, že je žák opraví sám, bude škola preferovat tento způsob náhrady.
6. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, informujeme Policii ČR.

D. KRIZOVÝ PLÁN PŘI AGRESIVNÍM CHOVÁNÍ ŽÁKA

1. V případě zjištění agresivního chování žáka, je nutné zabránit dalšímu pokračování a zajistit ochranu všech zúčastněných.
2. Ze strany pedagoga je nutné zachovat klid, pokusit se přivolat pomoc další dospělé osoby.
3. O události je nutné sepsat záznam, který poslouží jako důkaz při jednání s rodiči žáka.
4. Událost oznámí zákonnému zástupci žáka. V případě, že není zákonný zástupce dostupný, rozumí škola OSPOD.
5. Následně vede metodik prevence a výchovný poradce s agresorem rozhovor, ve kterém se snaží rozebrat motivy chování a motivovat ho k nápravě.

E. KRIZOVÝ PLÁN PŘI HAZARDNÍM HRÁČSTVÍ

1. V případě zjištění patologického hráčství citlivě identifikovat problém – nebagatelizovat.
2. Ověřit si zabezpečení internetu ve škole - koordinátor ICT.
3. Kontaktovat zákonné zástupce, PPP, OSPOD, případně Policii ČR.
4. V případě nutnosti působit na žáka i třídní kolektiv pomocí primární prevence (debata, přednáška).

F. KRIZOVÝ PLÁN PŘI NEADEKVÁTNÍM CHOVÁNÍ OSOB S PORUCHOU AUTISTICKÉHO SPEKTRA (PAS)

1. Jako prevenci obeznámit pedagogické i nepedagogické pracovníky školy s chováním žáků s PAS.
2. Jako prevence předcházení rizikového chování žáků s PAS musí pedagogové i nepedagog. pracovníci dodržovat tato pravidla:
  - pravidlo přesnosti a jasnosti instrukcí
  - pravidlo konkrétní motivace
  - pravidlo vyšší míry tolerance
  - pravidlo důslednosti v přístupu (mít v záloze plán B)
  - vyšší míra vizuální podpory
  - řešení obtíží s pozorností
  - vyšší míra vysvětlování a pomoci
  - možnost odpočinku a relaxace
3. Žáky s poruchou PAS netrestat fyzickými a psychickými tresty.
4. S žáky je třeba jednat dle uvedených pokynů z PPP.
5. V případě nezvládnutí situace se obrátit na výchovného poradce, asistenta pedagoga a rodiče.

G. KRIZOVÝ PLÁN PŘI ŘEŠENÍ PORUCH PŘÍJMU POTRAVY A SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

Mezi tyto poruchy příjmu potravy řadíme především mentální anorexii a bulimii. Představují ve svých projevech mezní polohy jídelního chování od život ohrožujícího omezování příjmu potravy až po přejídání spojené se zvracením nebo jinou nevhodnou kompenzací energetického příjmu. Pro obě poruchy je příznačný nadměrný strach z tloušťky, nespokojenost s tělem a nadměrná snaha o dosažení štíhlosti a její udržení. Sebepoškozování – záměrné ubližování sám sobě.

- V případě zjištění příznaků poruchy příjmu potravy nebo sebepoškozování je vhodné vyrozumět nejen zákonné zástupce, ale případně i pediatra. To je v kompetenci třídního učitele v součinnosti s metodikem prevence, výchovným poradcem a vedením školy.
- Metodik prevence s třídním učitelem motivuje žáka a rodinu k návštěvě specialisty (psychiatrické a psychologické ambulance, krizového centra, linky důvěry).
- Třídní učitel o takových případech provede zápis a řeší je v součinnosti s metodikem prevence, výchovným poradcem a vedením školy.

Kontaktní údaje:

Centrum duševního zdraví s.r.o.

[Adresa](#): Dukelská 456/13, 790 01 Jeseník

[Telefon](#): 584 412 462

H. KRIZOVÝ PLÁN PŘI ŘEŠENÍ ZÁŠKOLÁCTVÍ

- Třídní učitel by měl být nejpozději do 3 dnů informován od zákonných zástupců o důvodu nepřítomnosti žáka ve škole.
- Pokud tomu tak není, je nutné kontaktovat zákonného zástupce a žádat vysvětlení. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření
- Při neomluvené absenci do 10 hodin zve třídní učitel zákonného zástupce na pohovor, kde se projednají postupy nápravy a ze které provede zápis
- Při neomluvené absenci do 25 hodin se svolá výchovná komise, kde se zjistí příčiny záškoláctví projednají se další postupy nápravy. MP komunikuje se zástupci OSPOD
- Při neomluvené absenci nad 25 zasílá TU s pomocí MP oznámení a písemné podklady o učiněných krocích na Správní odbor Městského úřadu v Jeseníku a zároveň na OSPOD
- Při opakovaném závažném záškoláctví zasílá TU s pomocí MP oznámení a písemné podklady o učiněných krocích na Policii ČR a zároveň na OSPOD

13. Mapy kontaktů

Poradenská činnost

PPP a SPC OK, pracoviště Jeseník (www.ppp-jesenik.cz, tel. 584 411 829, 724 131 963)

Poradna pro rodinu Jeseník (tel. 584 414 035, 731 447 453, 736 472 158)

SVP Dobrá vyhlídka, Šumperk (svp@dds-spj.cz, tel. 583 284 011, 778 445 825)

Poradna Zdraví Šumperk (www.wpz-prevence.cz, tel. 732 960 137, 732 142 084)

Mgr. Martin Kupka, Ph.D. – okresní metodik prevence, kontaktní psycholog v olomoucké pobočce Amélie, o.s. (tel. 584 411 829)

Policie ČR – Ing. Tereza Neubauerová – preventivní informační činnost (tel. 974 773 208)

Policie ČR - 158

Dětský psycholog i psychiatr

Petr Beroušek, Psy.D. (Lipová - Lázně, tel. 608 765 433)

Mgr. Martina Tušerová – psycholog (tel. 584 412 061)

MUDr. Eva Navrátilová – dětský a dorostový lékař, pedopsychiatr (tel. 775 388 768)

Neziskové organizace

Darmoděj o.s., Jeseník (www.darmodej.cz, tel. 731 840 189, 774 706 863)

Křesťanská akademie mladých z.s (Přemysl Šeděnka 733 696 028)

EduArt – umění vzdělávat, z. ú (Bc. Nika Liberdová 735 776 765)

Sudetikus (Mgr. Martina Seidlerová 704 143 003)

Odbor sociálně – právní ochrany dětí

OSPOD (plní stanovené úkoly u dětí a mladistvých vyžadujících zvýšenou pozornost, zejména u dětí a mladistvých ohrožených sociálně patologickými jevy).

Vedoucí OSPOD: Mgr. Kristýna Michálková (584 498 447)

Kontaktní adresa: Karla Čapka 10/1147, 790 01 Jeseník

Telefon: 584 498 447

Centrum duševního zdraví s.r.o.

Adresa: Dukelská 456/13, 790 01 Jeseník

Telefon: 584 412 462

14. Dokumenty a legislativa k primární prevenci

<http://www.kr-olomoucky.cz/primarni-prevence-rizikoveho-chovani-cl-391.html>